

Kogentní normy v občanském zákoníku

Abstrakt

Diplomová práce pod názvem „*Kogentní normy v občanském zákoníku*“ se věnuje analýze kogentních norem v zákoně č. 89/2012 Sb., občanském zákoníku.

Cílem této práce je teoretické vymezení pojmu kogentních a dispozitivních norem i právních norem jako takových, nezbytného pro zasazení do kontextu; analýza platné právní úpravy v občanském zákoníku i právní úpravy jí bezprostředně předcházející a komparace se současnými i minulými rekodifikačními snahami v Slovenské republice. Práce je z tohoto důvodu systematicky rozčleněna na tři části.

Nejprve je v první části definován pojem právní norma, je pojednáno o jejích specifických znacích, struktuře a klasifikaci. Dále poskytuje vymezení bipartice pojmů kogentní a dispozitivní norma v tuzemsku i zahraničí a krátký historický exkurz vývoje kogentnosti a dispozitivnosti. V závěru této části je pozornost upřena na konkrétní rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR v otázce povahy ustanovení upravujícího výši úroků z prodlení.

Ve druhé části práce je rozebrána aktuálně platná právní úprava v občanském zákoníku. Najdeme zde přiblížení legislativní techniky, kterou si zákonodárce zvolil pro zakotvení kogentnosti, dále pak analýzu nově zakotvených kritérií kogentnosti v podobě dobrých mravů, veřejného pořádku a práva týkajícího se postavení osob. Nakonec se ve druhé části diplomová práce věnuje relativně kogentním právním normám, ustanovením sloužícím ochraně třetích osob a kritickým ohlasům ke zvolenému způsobu zakotvení kogentnosti v OZ.

V poslední části se práce soustředí na komparativní analýzu rekodifikačních procesů na Slovensku, kde předešle, jestli vůbec a eventuálně jakým způsobem, se zde normotvůrci inspirovali zemí, s již nemálo let sdílelo společný stát. Zhodnotí průběh a výsledky práce vícero rekodifikačních komisí a ve vypracovaných návrzích se zaměří na zakotvení kogentnosti respektive dispozitivnosti.

Klíčová slova: kogentní norma, dispozitivní norma, rekodifikace